

KAUNO IR MILANO RHO NĖŠČIŲJŲ POŽIŪRIO Į KRYPTINGĄ KŪDIKIO UGDYMĄ PRENATALINIŲ LAKOTARPIU LYGINAMOJI ANALIZĖ

Aušra Lisinskienė, Aida Gaižauskienė
Lietuvos kūno kultūros akademija, Kaunas, Lietuva

Aušra Lisinskienė. Sporto edukologijos magistrė. Lietuvos kūno kultūros akademijos doktorantė. Mokslinių tyrimų kryptis — fizinio aktyvumo poveikis įvairiais žmogaus gyvenimo tarpsniais.

SANTRAUKA

Straipsnyje atskleidžiamas būsimosios mamos emocinis, psichologinis, fizinis santykis su vaiku iščiose. Pasak R. T. Mercer (2001), motinystė, kaip nė vienas kitas socialinis vaidmuo, apima plačiausią socialinių požiūrių, lūkesčių ir elgesio modelių skalę, parodo žmogaus raidos stadijas. Šiuo tyrimu siekėme išsiaiškinti, ar nėščiosioms yra svarbus kryptingas pedagoginis ir fizinis dar negimusio kūdikio ugdymas.

Tyrimo tikslas — išanalizuoti būsimų mamų požiūrį į kūdikio ugdymą prenataliniu laikotarpiu. Iškėlėme hipotezę, kad fiziškai ir psichiškai aktyvios nėščios moterys palankiau vertina kryptingą kūdikio ugdymą prenataliniu laikotarpiu, ir jų emocinė būseną geresnę.

Tiriamosios — sportuojančios ir nesportuojančios Kauno P. Mažylio, Kauno antrosios liginės, VŠĮ „Mama, tėtis ir aš“ bei Milano Rho „Azienda Ospedaliera G. Salvini“ 18–40 metų nėščios moterys.

Šio tyrimo rezultatai buvo palyginti su analogiškai atliktu Italijos mieste Milano Rho (Italijoje). Rezultatų analizė parodė, kad: 1) svarbiausiu dalyku, kūdikį ugdant prenataliniu laikotarpiu, tiek lietuvės, tiek italės laiko žalingų įpročių neturėjimą ir gerą nėščiosios emocinę būseną. Lietuvėms kūdikį ugdyti prenataliniu laikotarpiu dažniausiai trukdo informacijos stoka, o italėms — laiko stoka ($p < 0,05$); 2) daugiau kaip pusė tirtų lietuvių moterų nurodė, kad nėštumo metu jos yra nuolatos fiziškai aktyvios, o italės tik kartais ($p < 0,05$); tiek lietuvės, tiek italės nurodė, kad mankštintis dažniausiai jas skatina noras pagerinti savo ir mažylio sveikatą; italės dažniau nei lietuvės teigė, kad joms fiziškai aktyvioms būti trukdo bloga savijauta nėštumo metu ir laiko stoka ($p < 0,05$); 3) sportuojančios lietuvės dažniau nei italės nurodė, kad nėštumo metu labai svarbu neturėti žalingų įpročių ($p < 0,05$). Nesportuojančios lietuvės dažniau nei italės teigė, kad vaiko ugdymas prenataliniu laikotarpiu priklauso nuo mamos emocinės būsenos ($p < 0,05$). Nesportuojančios italės dažniau nei lietuvės teigė, kad abejoja fizinio aktyvumo nauda tiek besilaukiančiai mamai, tiek mažyliui ($p < 0,05$). Nesportuojančios lietuvės dažniau nei italės nurodė, kad kūdikį ugdyti prenataliniu laikotarpiu joms trukdo informacijos stoka ($p < 0,05$).

Raktažodžiai: nėščiosios požiūris, kūdikio ugdymas prenataliniu laikotarpiu, fizinis aktyvumas ir fizinis pasyvumas.

IVADAS

Gyvename tokiu laikotarpiu, kai viskas labai greitai kinta. Keičiasi požiūris į gyvybę ir jos prigimtį. Šiuolaikinės visuomenės nebetenkina esami gyvybės apibrėžimai. Čekijoje jau veikia prenatalinio auklėjimo organizacijos, šiuo klausimu rašomi moksliniai straipsniai, organizuojamos konferencijos. Atsiranda tokios sąvokos kaip sąmoninga motinystė ir tėvystė, besilaukianti pora, perinatalinė (*peri* — apie, *natalis* — gimimas) kultūra. Tai yra nauja žinių sritis, dar tik pradėdama atrasti. Prenatalinės ir perinatalinės psichologijos asociacijos prezidento profesoriaus P. Fedor-

Freiberg (2002) teigimu, „nėštumas — tai unikali galimybė išvengti visų psichologinių, emocinių ir fizinių, netgi socialinių problemų“ (cituota iš Markūnienės ir kt., 2003, p. 16).

Motinos ir vaiko ryšys yra vienas pirmųjų užsimezgantis dar vaikui esant iščiose (Lewis, 2005). Šis ryšys yra svarbiausias. Vaikui vystantis jis padeda užmegzti ryšius su kitais jo aplinkos žmonėmis (Matthey et al., 2005).

Nėštumas yra subtiliausias ir stipriausias moters troškimas, savęs realizavimo raiška, kita vertus, tai kritinis moters gyvenimo laikotarpis.

Nėščioji susiduria su savo ankstesnio gyvenimo ir dabartinio vaidmens suderinimo problema (Markovienė, Bumblytė, 2004; Obelenienė, Švedas, 2006). Motinystė apibūdinama kaip procesas. Tam, kad jis vyktų harmoningai, reikalingi keli veiksniai: nėščios moters emocinis brandumas; pakankama psichinė ir fizinė sveikata; palankios aplinkos sąlygos (ištekęsios moters statusas, socialinės ir ekonominės aplinkybės) (Mercer, 2001). M. P. Austin ir L. Leader (2000) pažymi, kad motinos nerimas ir patiriamai rūpesčiai neišvengiamai veikia mažylio vystymąsi iki gimimo, ir tai gali sukelti priešlaikinį gimdymą bei tiesiogiai statistiškai patikimai koreliuoja su mažu vaiko svoriu. Tai pastebima ir vystantis naujagimiams — nėštumo metu patirtas stresas, nerimas gali lemti vaiko elgesio sutrikimus (Huizink et al., 2003; O'Connor et al., 2003; Rodriguez, Bohlin, 2005).

Psichosocialiniai veiksniai nėštumo metu taip pat gali turėti įtakos naujagimių sveikatos būklei. Tyrėjai D. Canivet ir kt. (2005) nurodo, kad tų besilaukiančių moterų, kurios gyvena ne su būsimų vaikų tėvais, vaikai turi tendenciją susirgti naujagimių kolika. Jei mama itin jauna, nepalankios ekonominės sąlygos, tai sukelia įtampą, kuri tiesiogiai koreliuoja su blogu vaiko fiziniu vystymusi, nepastoviomis, greitai kintančiomis emocijomis, prastesniu gebėjimu mokytis, dirbti (Knackstedt et al., 2005). Kaip jausis nėščia moteris, kokia bus jos nuotaika, nuo to priklausys kūdikio visavertis vystymasis.

Yra daug veiklos būdų, padedančių išvengti anksčiau minėtų problemų. Viena iš jų — fizinis aktyvumas nėštumo metu, kuris ugdo nėščiosios ištvėrę, taip svarbią gimdymo metu (Katz, 2002; Tarkan, 2002; Weiss, 2005), ir vaiko fizinį vystymąsi iščiose. Individualūs kineziterapijos specialistų parinkti pratimai koreguoja nėščiosios laikyseną, sumažina nugaros skausmus, pagerina

savijautą (Čerkauskas ir kt., 2003; Obelenienė, 2006). Reguliariai besimankštinančiųjų kūno masė būna mažesnė (Clap, 1995).

Taigi šalies ir užsienio literatūros (tiek mokslinės, tiek metodinės) studijose (Clapp, 1994; Thompson, 1996; Mačiūnienė, 2002; Treuth et al., 2005) pakankamai aprašytas fizinių pratimų fiziologinis poveikis nėščiosios organizmui. Visgi nėščios moters požiūris į kryptingą kūdikio ugdymą ir fizinių pratimų poveikį kūdikiui prenataliniu laikotarpiu tėra mažai tyrinėtas. Šiuo tyrimu norėjome panagrinti subjektyvią nėščiųjų nuomonę apie lūkesčius, nuostatas, auklėjimo strategiją, dėmesį į kultūrinės, socialinės ir šeimynines aplinkybes bei fizinę ir psichinę moters sveikatą nėštumo metu. Iškėlėme *hipotezę*, kad fiziškai ir psichiškai aktyvios nėščiosios palankiau vertina kryptingą kūdikio ugdymą prenataliniu laikotarpiu, jų emocinė būseną taip pat geresnę.

Tyrimo tikslas — išanalizuoti Kauno ir Milano Rho nėščiųjų požiūrį į kryptingą kūdikio ugdymą prenataliniu laikotarpiu ir jų fizinį aktyvumą. Siekiant tikslo buvo užsibrėžti tokie uždaviniai:

1. Atskleisti moterų požiūrį į kūdikio ugdymą prenataliniu laikotarpiu.
2. Išsiaiškinti moterų nuomonę apie fizinio aktyvumo svarbą nėštumo metu.
3. Palyginti sportuojančių ir fiziškai neaktyvių nėščiųjų požiūrį į kūdikio ugdymą prenataliniu laikotarpiu.

TYRIMO METODAI IR ORGANIZAVIMAS

Tiriant buvo naudotasi anketa, sudaryta remiantis literatūros šaltinių analize, Kauno medicinos universiteto Mokslinio sveikatos centro ir Lietuvos kūno kultūros akademijos socialinių tyrimų grupės anketomis. Laikytasi jų rekomendacijų ir reikalavimų (Kardelis, 2002).

Lentelė. **Tiriamųjų demografinės charakteristikos procentinis skirstinys**

		Lietuvės	Italės
Amžius	Iki 20 m.	5,5	0
	21—30 m.	80	29,4
	31—40 m.	14,5	67,6
	41 m. ir daugiau	0	3
Išsimokslinimas	Aukštasis	58,2	32,4
	Koledžas / kolegija	0	50
	Vidurinis	32,7	14,7
	Nebaigtas vidurinis	9,1	2,9
Šeimyninė padėtis	Ištekęsusi	70,9	64,7
	Netekęsusi	1,8	11,8
	Susižadėjusi	18,2	2,9
	Gyvena su draugu	9,1	20,6

Anketą sudarė 21 atviro, uždaro ir filtruojamojo tipo klausimai. Anketoje išskirtos kelios klausimų grupės: pirma — nėščiąjų emocinė ir fizinė būseną nėštumo metu; antra — požiūris į mažylio ugdymą prenataliniu laikotarpiu; trečia — laisvalaikio leidimo formų vertinimas; ketvirta — požiūris į žalingus įpročius; penkta — nėščiąjų požiūris į fizinį aktyvumą; šešta — bendrieji klausimai apie socialinį statusą. Šiame straipsnyje analizuojami respondencijų atsakymai, susiję su pirma, antra, ketvirta ir penkta anketos klausimų grupe.

Tyrimo duomenys apdoroti SPSS 13 versijos kompiuterine programa. Rezultatai išreikšti procentais. Duomenys statistiškai reikšmingi, jei paklaidos tikimybė $p < 0,05$. Statistinis ryšys vertintas taikant *chi* kvadrato kriterijų (χ^2).

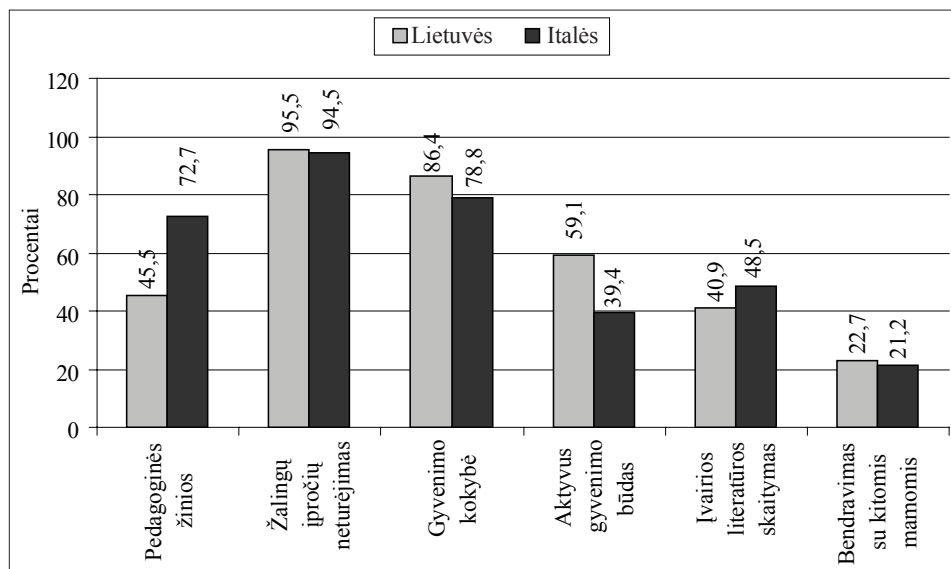
Tiriamosios — sportuojančios ir nesportuojančios Kauno P. Mažylio, Kauno antrosios ligoninės, VŠĮ „Mama, tėtis ir aš“ bei Milano Rho „Azienda

Ospedaliera G. Salvini“ 18–40 metų nėščios moterys (žr. lent.). Tiriamosios atrinktos atsitiktiniu būdu: 89 nėščios moterys, iš jų 56 nesportuojančios (33 lietuvės ir 23 italės) ir 34 sportuojančios (23 lietuvės ir 11 italių). Tyrimas atliktas 2006 m. sausio ir vasario mėnesiais.

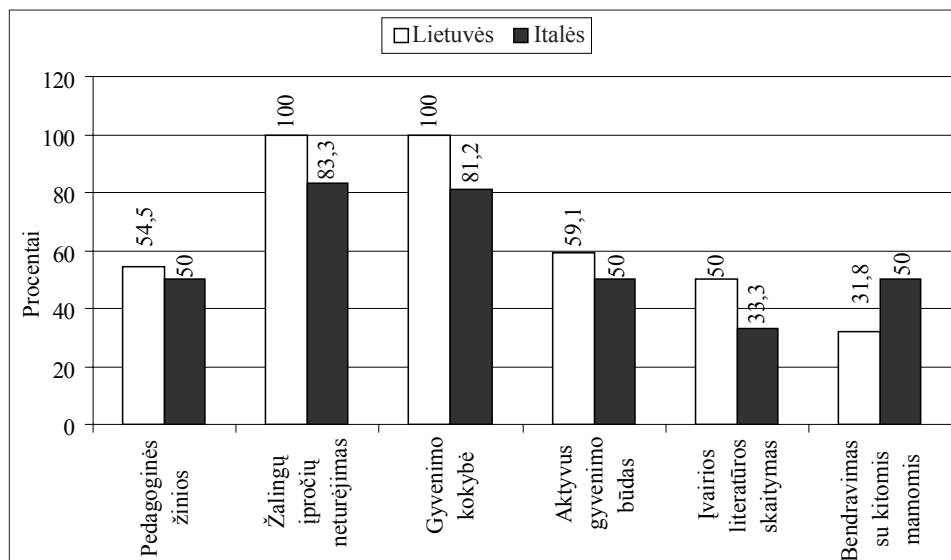
REZULTATAI

Tyrimo rezultatai parodė (1 pav.), kad nesportuojančios italės (72,7%) prenataliniu laikotarpiu labiau vertina pedagogines žinias nei lietuvės (45,5%). Atlikus χ^2 kriterijaus skaičiavimus ($df = 3$), aptiktas reikšmingas skirtumas tarp grupių ($\chi^2 = 8,644$; $p < 0,013$).

Sportuojančios lietuvės (100%) dažniau nei italės (83,3%) teigė, kad prenataliniu laikotarpiu svarbiau neturėti žalingų įpročių (2 pav.) — $df = 1$, reikšmingas skirtumas tarp grupių ($\chi^2 = 3,896$; $p < 0,048$). Lietuvės taip pat dažniau nurodė gy-

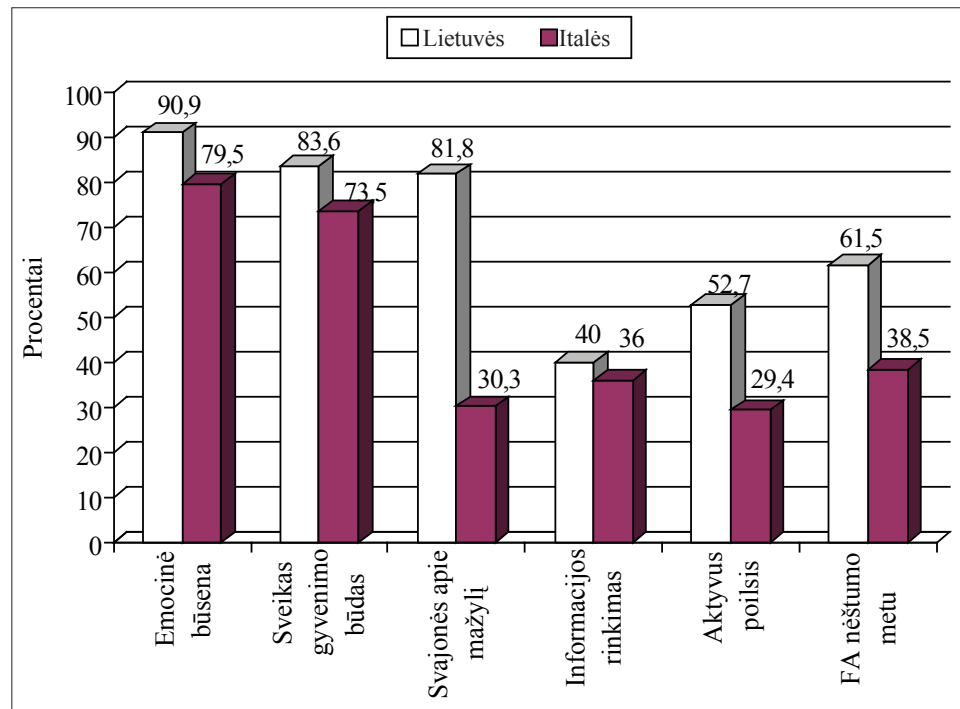

1 pav. Nesportuojančių respondencijų nuomonės apie mažylio ugdymą prenataliniu laikotarpiu procentinis skirstinys

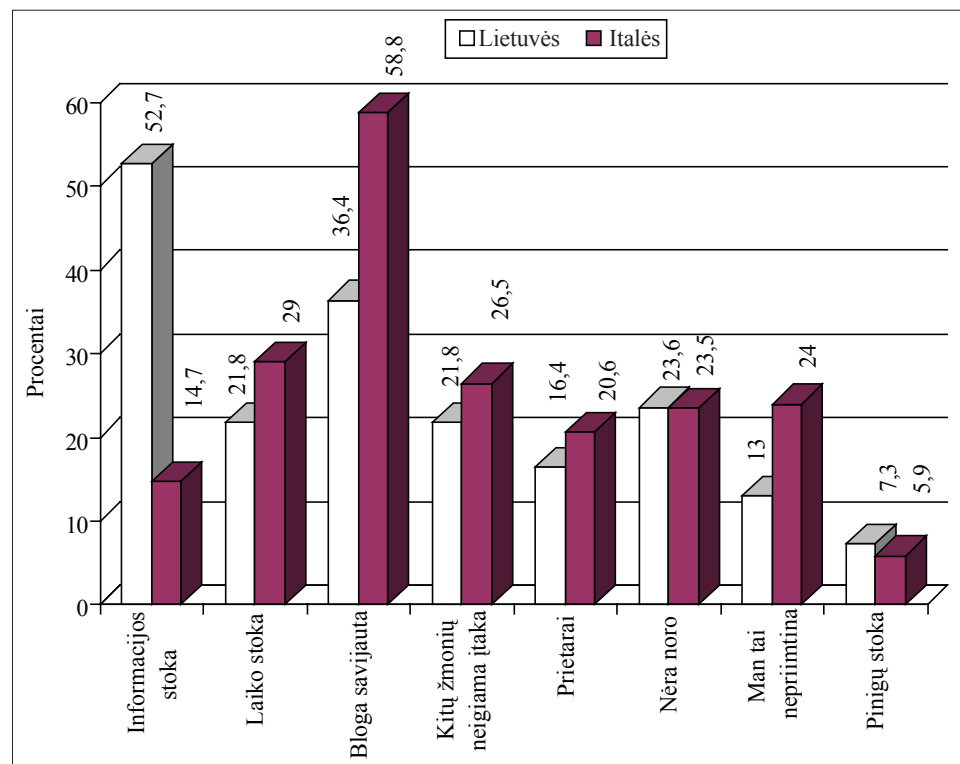

2 pav. Sportuojančių respondencijų nuomonės apie vaiko ugdymą prenataliniu laikotarpiu procentinis skirstinys

3 pav. Tiriamųjų vertybių svarbos ugdant mažylį prenataliniu laikotarpiu procentinis skirstinys

4 pav. Tiriamųjų nurodomų trukdžių auklėti dar negimusį mažylį procentinis skirstinys

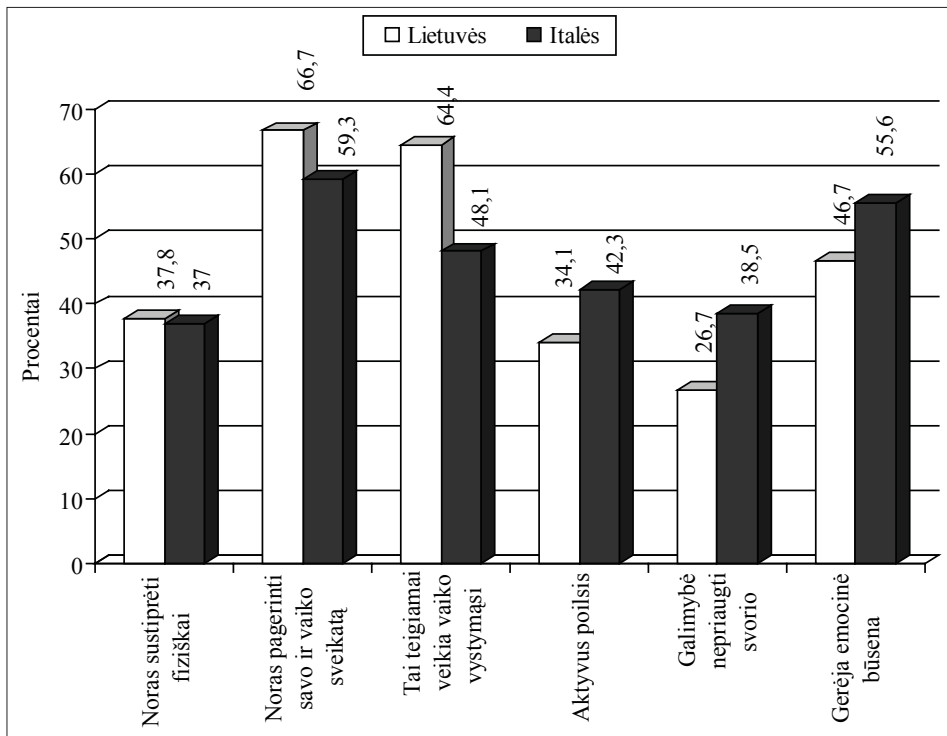

venimo kokybės svarbą — $df = 1$, reikšmingas skirtumas tarp grupių ($\chi^2 = 4,258$; $p < 0,39$).

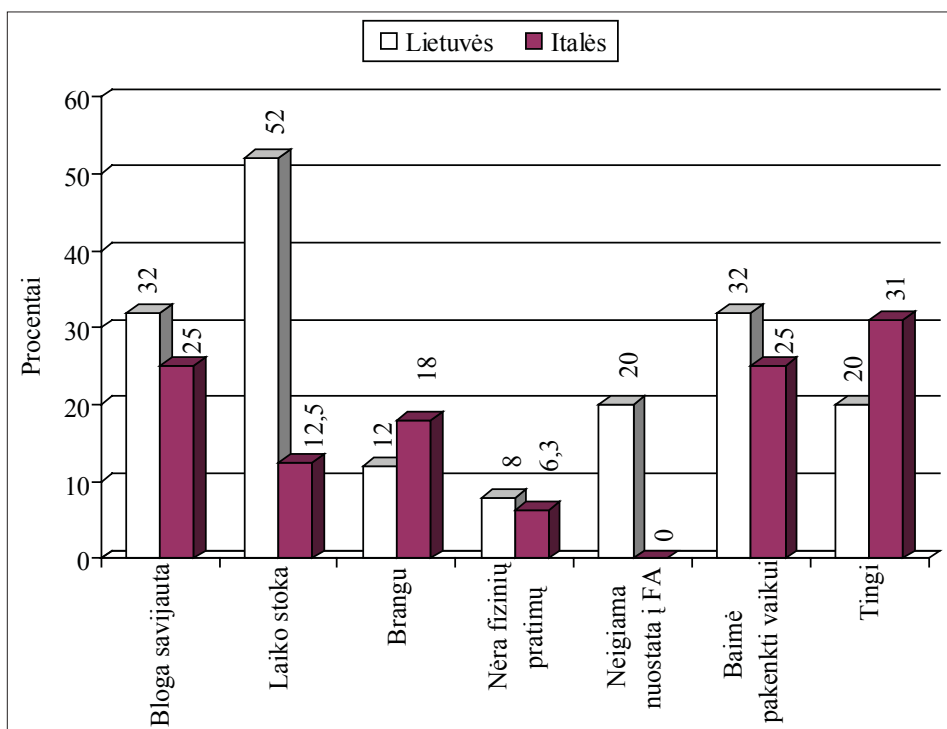
Domėjomės, kokias vertybes respondentės laiko svarbiausiomis, ugdant mažylį prenataliniu laikotarpiu. Kaip matyti 3 paveiksle, išryškėjo toks skirtumas tarp grupių: lietuvės (81,8%) dažniau nei italės (30,3%) mano, kad „labai svarbu svajoti apie mažylį“ — $df = 3$, reikšmingas skirtumas tarp grupių ($\chi^2 = 27,491$; $p < 0,000$).

Lietuvės labiau vertina ir „aktyvų poilsį neštumo metu“ ($df = 2$; $\chi^2 = 10,062$; $p < 0,007$). Šioms respondentėms fizinis aktyvumas (FA) taip pat svarbesnis nei italėms ($df = 3$; $\chi^2 = 11,533$; $p < 0,009$).

Tiriant šių vertybių svarbą tarp nesportuojančių lietuvių ir italių paaiškėjo, kad 93,9% lietuvių labai svarbi gera emocinė būseną (taip manančių italių buvo 72,7%) — $df = 1$, reikšmingas

5 pav. Tiriamųjų nurodytų fizinio aktyvumo priežasčių procentinis skirstinys

6 pav. Fiziškai pasyvių tiriamųjų nurodytų nesimankštinimo priežasčių procentinis skirstinys

skirtumas tarp grupių ($\chi^2 = 4,778$; $p < 0,029$). O sportuojančioms lietuvėms (100%) svarbiau neturėti žalingų įpročių nei italėms (83,3%) — $df = 1$, reikšmingas skirtumas tarp grupių ($\chi^2 = 3,896$; $p < 0,048$).

Buvo svarbu išsiaiškinti, kokios priežastys trukdo auklėti dar negimusį kūdikį. Iš tyrimo rezultatų paaiškėjo (4 pav.), kad lietuvėms dažniau trukdo informacijos stoka (52,7%) nei italėms

(14,7%) — $df = 3$, reikšmingas skirtumas tarp grupių ($\chi^2 = 12,984$; $p < 0,005$). Italės (58,8%) dažniau nurodė blogą savijautą — $df = 3$, reikšmingas skirtumas tarp grupių ($\chi^2 = 9,233$; $p < 0,026$). 24% tiriamųjų teigė, kad „man tai nepriimtina“ — $df = 3$, reikšmingas skirtumas tarp grupių ($\chi^2 = 8,065$; $p < 0,045$).

Taip pat aiškinomės, kas respondentes skatina būti fiziškai aktyvias nėštumo metu (5 pav.).

Paaiškėjo, kad lietuvės šiek tiek dažniau (64,4%) nei italės (48,1%) rinkosi atsakymo variantą „žinau, kad tai teigiamai veikia mažylio vystymąsi“ — $df = 4$, reikšmingas skirtumas tarp grupių ($\chi^2 = 9,847$; $p < 0,047$).

Pasidomėjome, ar yra didesnių skirtumų tarp fiziškai aktyvių ir pasyvių tiriamųjų. Rezultatai parodė, kad sportuojančias lietuves (81%) dažniau mankštintis skatina „noras pagerinti vaiko ir savo sveikatą“ (taip teigusią italių buvo 33,3%) — $df = 3$, reikšmingas skirtumas tarp grupių ($\chi^2 = 9,694$; $p < 0,021$). Nesportuojančios lietuvės (97%) dažniau teigė, kad FA „teigiamai veikia vaiko vystymąsi“ (taip teigusią italių buvo 77,3%), tuo tarpu 22,7% italių teigė abejojančios tokia nuostata (taip teigusią lietuvių buvo 3%) — $df = 1$, reikšmingas skirtumas tarp grupių ($\chi^2 = 5,269$; $p < 0,022$).

Analizuojant fizinio aktyvumo svarbą nėščiosios organizmui, buvo labai svarbu išsiaiškinti ir nesimankštinimo priežastis. Tyrimo rezultatai (6 pav.) parodė, kad fiziškai pasyvios respondentės dažniausiai nurodė šias nesimankštinimo priežastis: lietuvės (52%) dažniau nurodė laiko stoką nei italės (12,5%) — $df = 4$, reikšmingas skirtumas tarp grupių ($\chi^2 = 10,832$; $p < 0,029$). Taip pat lietuvės dažniau nurodė ir „neigiamą nuostatą į fizinį aktyvumą nėštumo metu“ — $df = 3$, reikšmingas skirtumas tarp grupių ($\chi^2 = 7,988$; $p < 0,046$). Trečdalis italių nurodė, kad jos tingi užsiimti fiziškai aktyvia veikla.

REZULTATŲ APTARIMAS

Hipotezė, kad fiziškai aktyvios nėščiosios palankiau vertina kūdikio ugdymą prenataliniu laikotarpiu ir jų emocinė būklė geresnė — pasitvirtino.

Tyrimo rezultatai parodė, kad italės linkusios vėliau planuoti nėštumą nei lietuvės. Dauguma tirtų lietuvių (80%) buvo 21—30 metų amžiaus, o italių (67,6%) 31—40 m.

Ugdant kūdikį prenataliniu laikotarpiu, labai svarbus būsimos mamos emocinis nusiteikimas ir noras bendrauti su savo mažyliu. Šiuo tyrimu nustatėme, kad ir lietuvėms (90,9%) ir italėms (79,5%) labai svarbus emocinis nusiteikimas nėštumo metu. K. Smith (2005) atlikti tyrimai patvirtina šiuos teiginius. Šios autorės teigimu, vaikai, su kuriais motinos kalbasi jiems dar esant iščiose, galvoja apie juos, skiria jiems daugiau laiko, juos ugdo, kaupia informaciją, kaip visa tai galima kuo

efektyviau įgyvendinti, jie greičiau susitapatina su savo lytimi. Autorė nurodo, kad vaiko formavimasis prasideda dar jam esant iščiose, kur ir prasideda lyties socializacijos procesas. Tačiau I. Ho ir E. E. Holroyd (2000) Kinijoje atliktas tyrimas parodė, kad didžioji dalis nėščiujų, lankančių pasiruošimo motinystei kursų, patiria netikrumo ir neužtikrintumo savimi jausmą, susijusį su baime tapti motina.

Tyrimai parodė, kad nėščiosios vertina fizinį aktyvumą nėštumo metu. Joms FA yra svarbus dėl keleto priežasčių: svorio kontrolės, savo ir vaiko sveikatos būklės gerinimo, emocinės būsenos gerinimo. Ž. Mačiūnienės (2002) atliktas tyrimas įrodė, kad per pratybas besimankštinusių nėščiujų kūno masė nėštumo pabaigoje buvo 5%, o naujagimio — 10% mažesnė nei nesimankštinusiųjų, taip pat besimankštinusiųjų gimdymo trukmė buvo trumpesnė nei nesimankštinusiųjų. Nėščiujų, lankusių aerobikos pratybas, kūno masės indeksas nėštumo pabaigoje buvo mažesnis už nesimankštinusiųjų. Tai gali būti teigti, kad fiziniai pratimai teigiamai veikia nėščią moterį ir kūdikį. A. Vogel (2006) atliktas tyrimas parodė, kad fizinį aktyvumą nėštumo metu respondentės vertina kaip sveikatos stiprinimą, aktyvų poilsį, gerą emocinę būseną, sveiką gyvenimo būdą, nuotaiką, visapusišką žmogaus tobulėjimą.

IŠVADOS

1. Tiek lietuvių, tiek italių požiūris į kūdikio ugdymą prenataliniu laikotarpiu yra teigiamas. Svarbiausiu teiginiu tiriamosios rinkosi žalingų įpročių neturėjimą ir gerą nėščiosios emocinę būseną nėštumo metu. Lietuvėms kūdikį ugdyti prenataliniu laikotarpiu dažniausiai trukdo informacijos stoka, o italėms — laiko stoka ($p < 0,05$).
2. Paaiškėjo tokia moterų nuomonė apie fizinio aktyvumo svarbą nėštumo metu: daugiau kaip pusė tirtų lietuvių moterų nurodė, kad nėštumo metu jos nuolatos yra fiziškai aktyvios, o italės tik kartais ($p < 0,05$); tiek lietuvės, tiek italės nurodė, kad dažniausiai jas mankštintis skatina noras pagerinti savo ir mažylio sveikatą; italės dažniau nei lietuvės teigė, kad joms fiziškai aktyvioms būti trukdo bloga savijauta nėštumo metu ir laiko stoka ($p < 0,05$).
3. Palyginus fiziškai aktyvių ir nesportuojančių moterų požiūrį į kūdikio ugdymą prenataliniu

laikotarpiu paaiškėjo, kad: sportuojančioms lietuvėms dažniau nei italėms labai svarbu neturėti žalingų įpročių ($p < 0,05$). Nesportuojančios lietuvės dažniau nei italės teigė, kad vaiko ugdymas prenataliniu laikotarpiu priklauso nuo mamos emocinės būsenos ($p < 0,05$). Nesportuojančios italės dažniau nei lietuvės teigė, kad abejoja fizinio aktyvumo nauda tiek besilaukiančiai mamai, tiek ir mažyliui ($p < 0,05$). Nesportuojančios lietuvės

dažniau nei italės nurodė, kad kūdikį ugdyti prenataliniu laikotarpiu joms trukdo informacijos stoka ($p < 0,05$)

Padėka. Kauno P. Mažylio, Kauno antrosios ligoninės, VŠĮ „Mama, tėtis ir aš“ vadovams ir administracijai bei Milano Rho „Azienda Ospedaliera G. Salvini“ vadovui ir administracijai už suteiktą galimybę atlikti mokslinius tyrimus.

LITERATŪRA

- Austin, M. P., Leader L. (2000). Maternal stress and obstetric and infant outcomes: Epidemiological findings and neuroendocrine mechanisms. *Aust NZJ Obstet Gynaecol*, 40 (3), 331—337.
- Clapp, R., Rockey, M., Carpenter, R., Artal, O. (1992). *Medicine and Science in Sports and Exercise*. USA.
- Ho, I. & Holroyd, E. E. (2002). Chinese women's perceptions of the effectiveness of antenatal education in the preparation for motherhood. *Journal of Advanced Nursing*, 38 (1), 74—85.
- Huizink, A. C., Robles de Medina, P. G., Mulder, E. J., Visser, G. H., Buitelaar, J. K. (2003). Stress during pregnancy is associated with developmental outcome in infancy. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 44 (6), 810—818.
- Kardelis, K. (2002). *Mokslinių tyrimų metodologija ir metodai*. Kaunas: Judex.
- Katz, J. (2002). *Water Fitness during Your Pregnancy*. USA
- Knackstedt, M. K., Hamelmann, E., Arck, P. C. (2005). Mothers in stress: Consequences for the offspring. *American Journal of Reproductive Immunology*, 54, 63—69.
- Lewis, M. (2005). The child and its family: The social network model. *Human Development*, 48, 8—27.
- Mačiūnienė, Ž. (2002). Adaptuotų aerobikos pratybų poveikis nėščiosios ir vaisiaus širdies susitraukimų dažniui standartinio fizinio krūvio metu. *Sporto mokslas*, 3 (29), 73—77.
- Markovienė, M., Bumblytė, D. (2004). *Motinstės psichologija*. Vilnius: Presvika.
- Markūnienė, E., Obelenienė B., Kulikauskaitė B. ir kt. (2003). *Geriausia pradžia: ekologiškos motinstės vadovas ir mamoms, ir tėčiams*. Kaunas: Už gyvybę.
- Matthey, S., Guedeney, A., Starakis, N., Barnett, B. (2005). Assessing the social behavior of infants: Use of the Adbb scale and relationship to mothers's mood. *Infant Mental Health Journal*, 26 (5), 442—458.
- Mercer, R. T. (2001). The process of maternal role attainment over the first year. *Nursing Research*, 34, 198—204.
- Obelenienė, B., Švedas, E. (2006). Laisvo apsisprendimo nutraukti nėštumą ir moters teisės į informaciją realizavimo galimybės. *Sveikatos mokslai*, 1—2, 128—132.
- O'Connor, T. G., Heron, J., Golding, J., Glover, V. (2003). Maternal antenatal anxiety and behavioural / emotional problems in children: A test of a programming hypothesis. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 44 (7), 1025—1036.
- Rodriguez, A., Bohlin, G. (2005). Are maternal smoking and stress during pregnancy related to ADHD symptoms in children? *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 46 (3), 246—253.
- Smith, K. (2005). Prebirth gender talk: A case study in prenatal socialization. *Women & Language*, 28 (1), 49—53.
- Tarkan, L. (2002). Fit for pregnancy? *From Fit Pregnancy* [online]. August/September [cited 2006-02-10]. Available from EBSCO
- Truth, M., Butte, N., Puyau, M. (2005). Pregnancy-related changes in physical activity, fitness, and strength. Fitness and strength in pregnant women. *Medicine & Science in Sports & Exercise*, 832—837.
- Vogel, A. (2006). Exercise reduces prenatal risks. *From Fit Pregnancy* [online]. February/March [cited 2006-02-10]. Available from EBSCO.
- Weiss, A. K. (2005). Practical exercise advice during pregnancy. *From Physician & Sportsmedicine* [online]. 2005 June [cited 2006-02-10]. Available from EBSCO.

COMPARATIVE ANALYSES OF ATTITUDES TOWARDS PURPOSEFUL PRENATAL BABY EDUCATION OF PREGNANT WOMEN FROM KAUNAS AND MILAN RHO

Aušra Lisinskienė, Aida Gaižauskienė

Lithuanian Academy of Physical Education, Kaunas, Lithuania

ABSTRACT

According to R. T. Mercer (2001), motherhood of all social roles covers the widest scale of social attitudes, expectations and behavior models and reflects stages of human development.

Pregnant woman has a power of managing the organized matter — inside she forms physical body for incoming soul and imparts her inside traits. Definitely, it is the most important process of the creation in the world. The creator is created — a human being, who will determine our and the world's fate. Our topical question is whether psychological-pedagogic and physical nurture of an unborn child is important for women of today's society. As different scientists hold Fanti, Marcone (1993), future relationship with a child starts forming while in womb, therefore this relationship is grounded in pregnancy. The hypothesis of the survey is: physically active women possess more positive attitudes towards purposeful education of a baby during prenatal period, and their emotional condition is better.

The aim of the survey is: to analyze the attitude of pregnant women to purposeful prenatal baby education and their physical activity. The subjects were pregnant women from Kaunas City P. Mažylis Hospital, the Second hospital, Public Institution "Mother, Father and Me" and Italian "Azienda Ospedaliera G. Salvini". Their age was 18—40 years.

The results of this research were compared with the same research carried out in Milan Rho, Italy.

Research analysis indicated that: 1) both Lithuanian and Italian women considered the absence of harmful habits and the good condition of the pregnant women to be the main factors in the prenatal education of children. Lithuanian women noted that the main hindrance educating the baby in the prenatal age was the lack of information, while the Italian women thought that that was the lack of time ($p < 0.05$); 2) more than half of the Lithuanian women who participated in the research indicated that in their pregnancy they were constantly active, while the Italian women were only sometimes active ($p < 0.05$). Both the Lithuanian women and the Italian women noted that they were encouraged to exercise by the wish to improve their own and their babies' health. The Italian women more often than the Lithuanian women told they could not exercise because they felt bad and did not have enough time while they were pregnant ($p < 0.05$); 3) the Lithuanian women going in for sports more often than the Italian women indicated that the absence of harmful habits in the prenatal period was of primary importance. The Lithuanian women who did not go in for sports more often than the Italian women claimed that child education in the prenatal age depended on the emotional condition of the mother ($p < 0.05$). The Italian women who did not go in for sports compared to the Lithuanian women more often questioned the benefit of physical activity both for the future mother and the baby ($p < 0.05$). The Lithuanian women who did not go in for sports compared to the Italian women claimed that they could not educate their babies in the prenatal period because of the lack of information ($p < 0.05$).

Keywords: attitude of pregnant women, baby education in the prenatal period, physical activity, physical passiveness.

Gauta 2006 m. rugsėjo 12 d.
Received on September 12, 2006

Priimta 2006 m. gruodžio 6 d.
Accepted on December 6, 2006

Aida Gaižauskienė
Lietuvos kūno kultūros akademija
(Lithuanian Academy of Physical Education)
Sporto g. 6, LT-44221 Kaunas
Lietuva (Lithuania)
Tel +370 37 302 669
E-mail a.gaižauskiene@lkka.lt